

INNEHÅLL

Sammanfattning	1
Delbranscher	2
Behov av arbetskraft.....	4
Kapacitetsutnyttjande.....	4

TABELLER

Orderingång	5
Behov av arbetskraft/ kapacitetsutnyttjande	6

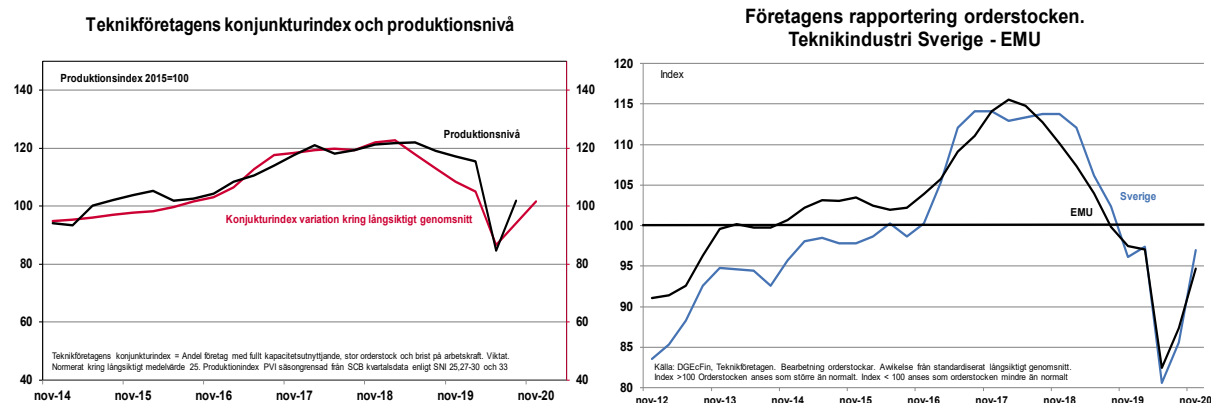
Bättre avslut än inledning på 2020

Affärsläget för teknikindustri i Sverige har förbättrats under årets sista kvartal. Återhämtningen under tredje kvartalet var en tillfällig reaktion på en efterfrågan som inte blev tillgodosedd under främst andra kvartalet i år. Under sista kvartalet tappar följaktligen orderingången tempo. Från låga nivåer ökar däremot kapacitetsutnyttjandet och efterfrågan på arbetskraft. Med få undantag förefaller industrin klara vintern bättre än många tjänstenärningar både i Sverige och internationellt.

Trots att undersökningen visar ett sammantaget bättre affärsläge än föregående kvartal rapporterar företagen i någon mån en blandad bild. För en del företag försvann efterfrågan i stort sett över en natt även under sista kvartalet som följd av hårdare men förhoppningsvis tillfälliga s.k. restriktioner på många exportmarknader. Andra företag har i stället fullt upp, dragit tillbaka varsel eller är i behov av nyrekrytering.

Orderingången ökar i varierande grad för samtliga delbranscher. För maskinindustrin ökar den i högre omfattning än föregående kvartal. I transportmedelsindustrin är den i stället närmast oförändrad. I metallvaruindustrin och för leverantörer till byggsektorn ökar den i samma begränsade omfattning som tredje kvartalet. Positivt är att orderingången ökar i högre omfattning för samtliga grupper av leverantörer undantaget leverantörer till elteknisk industri där orderingången fortsätter att minska. Glädjande är också att det sammantagna utfallet för orderstocken på index 96,9 har lämnat krisnivåerna index 85,6 tredje kvartalet och 80,5 andra kvartalet bakom sig. Ett likartat förlopp visar även teknikindustri i Euroområdet.

Teknikföretagens undersökning indikerar att produktionsnivån visserligen kommer att öka mellan tredje och fjärde kvartalet i år. I jämförelse med fjärde kvartalet i fjol kommer den dessvärre vara omkring sex procent lägre.

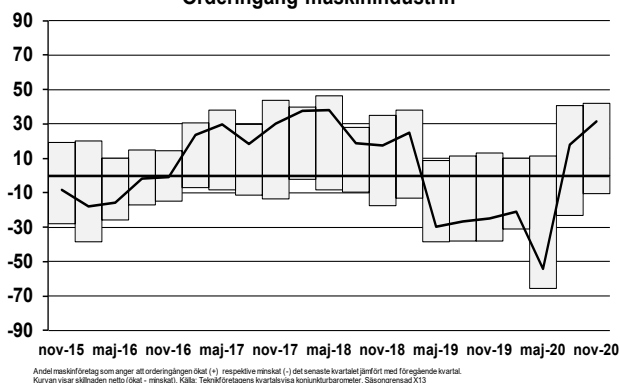

Maskinindustri

Affärsläget för maskinindustrin har förbättrats för andra kvartalet i rad. Detta följer på en låg efterfrågan som inleddes redan vid årsskiftet 2018/2019 och som bekant försämrades abrupt andra kvartalet i år. Orderingen ökar främst för den största delbranschen eller maskiner för tillverkningsindustri, metall- och mineralutvinning och anläggningssektorn. Dessutom har affärsläget förbättrats för mekanisk kraft, lyft- och godshantering, kyla, ventilation m.m. (SNI 281 och 282) men i begränsad omfattning.

Index för storleken på orderstocken för maskinindustrin sammantaget har ökat och lämnat en låg nivå föregående kvartal bakom sig. Utfallet detta kvartal på index 95 är ändå under normalindex 100. Rapporteringen av orderstockar är bl.a. en återspeglning av en låg global efterfrågan på maskinutrustning som förhoppningsvis kommer att öka framöver efter drygt två år av lägre efterfrågan än normalt.

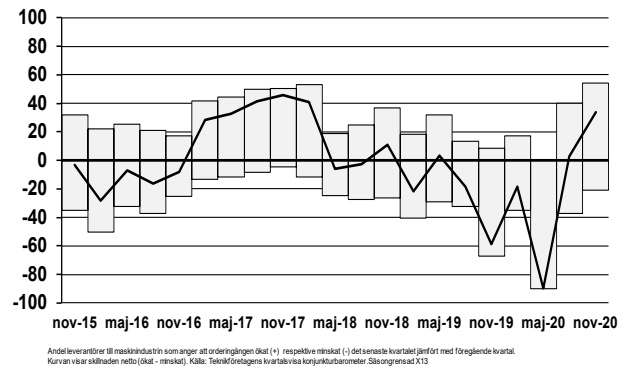
Orderingång maskinindustri

Leverantörer maskinindustri

Efterfrågan för leverantörer till maskinindustrin har naturligtvis likt maskinindustrin sammantaget förbättrats jämfört med tredje kvartalet. Orderingen från exportmarknaden ökar mest medan order från Sverige ökar i relativt begränsad omfattning. Detta till trots kvarstår ett missnöje med storleken på orderstocken om än inte lika stort som tidigare i år. Index för orderstocken har lämnat en mycket låg nivå föregående kvartal och hamnade på 92,5 detta kvartal d.v.s. fortsatt lägre än normalnivån index 100.

Orderingång leverantörer maskinindustrin

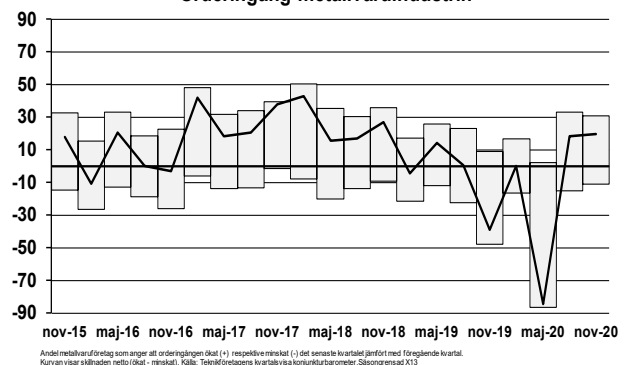

Metallvaruindustri

Orderingen under andra kvartalet minskade i den största omfattningen sedan mätningarna startade för 27 år sedan. Under tredje kvartalet ökade orderingången men har inte lyckats lyfta ytterligare under fjärde kvartalet utan ökar i samma omfattning. Delbranschen specialiserad på omformning, yt- och värmebehandling m.m. redovisar dock en tilltagande ökning i orderingång, både från exportmarknaden och från Sverige. Trots låg direkt exportandel i denna delbransch följer affärsläget genom internationella förädlingskedjor i hög grad motsvarande delbransch i exempelvis Tyskland.

Affärsläget för metallvaruindustrin sammantaget har naturligtvis förbättrats sedan i våras. Men konjunkturindex ligger med index 95,6 fortsatt under normalläget index 100.

Orderingång metallvaruindustrin

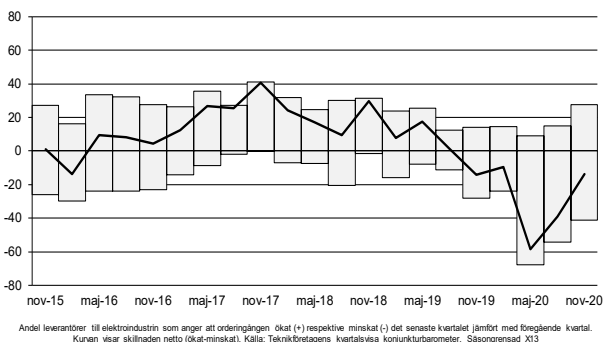
Elteknik/Instrument

Leverantörer till elteknisk industri rapporterar fortfarande en minskad ordergång om än inte lika omfattande som föregående kvartal. Som vi noterar nedan har detta också påverkat kapacitetsutnyttjandet och efterfrågan på arbetskraft.

Instrumentindustri och medicinteknik redovisar ett fortsatt mycket bra affärsläge. Med få undantag har inte internationella virusproblem haft någon större negativ inverkan på efterfrågan i denna delbransch.

Affärsläget för tillverkare av elmaskiner och elapparatur har förbättrats sedan i våras även om efterfrågan är lägre än normalt. Omdömet rörande orderstocken är inte fullt lika negativ som föregående kvartal och ordergången som minskat under de tre närmast föregående kvartalen minskar inte längre utan har varit oförändrad.

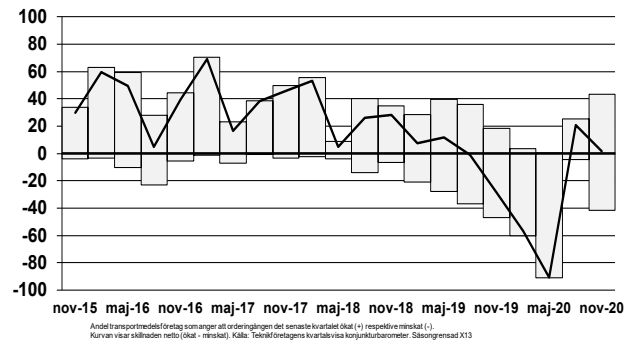
Ordergång leverantörer till elektroindustri

Transportmedelsindustri

Ordergången ökar i liten omfattning jämfört med uppsvinget under tredje kvartalet. Framför allt är det exportorder som försämrats. Nettotalet för exportorder (ökat minus minskat) är noll jämfört med plus 19 föregående kvartal. Bidraget till sammantagen ordergång kommer följaktligen i stället från Sverige. Trots detta är fler företag nöjda med storleken på orderstocken jämfört med föregående kvartal samtidigt som betydligt färre anser den som mindre än normalt.

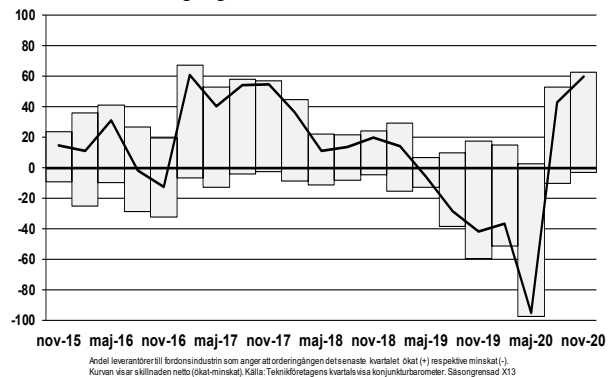
Ordergång transportmedelsindustri

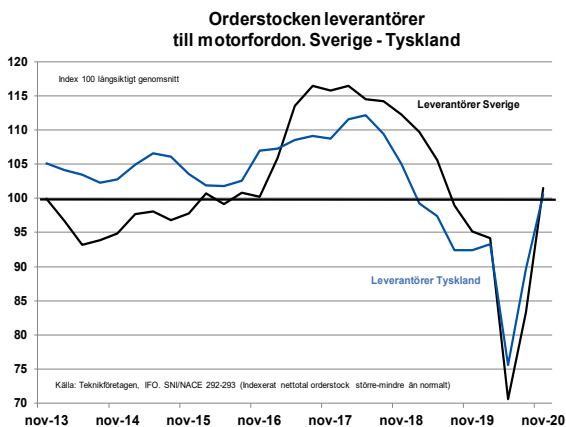

Leverantörer fordonsindustri

Ordergången kollapsade under andra kvartalet i år. Återhämtningen i denna med början av föregående kvartal har fortsatt. Nära två tredjedelar av företagen rapporterar ökad ordergång och andelen som rapporterar minskade order är få. Order från exportmarknaden har förbättrats mest medan ordergången från Sverige ökar i samma höga omfattning som föregående kvartal. Rapporteringen rörande orderstocken har förbättrats sedan föregående kvartal och självklart jämfört med andra kvartalet i år. Då redovisade 93 procent orderstocken som mindre än normalt. Under fjärde kvartalet anser knappt vart tredje företag orderstocken som stor och vart femte företag anser den som mindre än normalt. Ökad internationell efterfrågan återspeglas även för leverantörer i andra länder framför allt i Tyskland, se bild nedan.

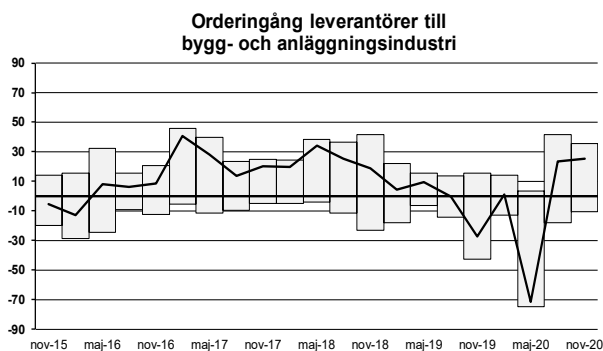
Ordergång leverantörer till fordonsindustrin

Leverantörer byggindustri

Order från Sverige för leverantörer till byggindustri minskade något för sjätte kvartalet i rad under fjärde kvartalet i år. Detta är i någon mån ett resultat av att Sveriges tidigare byggboom avtog redan under inledningen av fjolåret. Att ordergången ändå ökar sammantaget beror på ökade exportorder och för andra kvartalet i rad. Med förbättrad ordergång är färre missnöjda med storleken på orderstocken samtidigt som något fler anser den som större än normalt.

Behov av arbetskraft

Efterfrågan på arbetskraft har fortsatt att öka efter en rekordlåg nivå under andra kvartalet i år. Under sista kvartalet i år redovisar 17 procent brist på yrkesarbetare jämfört med vart tionde företag föregående kvartal. Utfallet detta kvartal är samtidigt något lägre än historiskt genomsnitt på vart femte företag sett över en konjunkturcykel.

Det är främst underleverantörer som rapporterar ett ökat behov av yrkesarbetare förutom leverantörer till

elteknisk industri. Som vi noterade ovan är affärsläget svagare än normalt för dessa leverantörer. För leverantörer till maskin- och fordonsindustri har behovet naturligtvis ökat under fjärde kvartalet som följd av att affärsläget förbättrats.

Behovet av ingenjörer ökar något sammantaget men inte i samma omfattning som för yrkesarbetare. Andelen företag som rapporterar brist på ingenjörer ökar med två procentenheter till 17 procent jämfört med föregående kvartal. Även här är utfallet under det historiska genomsnittet eller vart fjärde företag.

Behovet minskar för leverantörer till maskin- och fordonsindustrin samt för transportmedelsindustri. I övriga delbranscher ökar behovet något. Från låg nivå ökar dock behovet av ingenjörer relativt omfattande för leverantörer till elteknisk industri.

Behovet av övriga tjänstemän är kvar på rekordlåga nivåer. Vart fjortonde företag anser att det har brist på denna kategori.

Kapacitetsutnyttjande

Då affärsläget förbättrats allt sedan i våras har naturligtvis andelen företag som rapporterar fullt utnyttjande av produktionskapaciteten ökat. Under fjärde kvartalet redovisar 46 procent fullt utnyttjande mot 36 procent föregående kvartal. Utnyttjandet ökar i samtliga delbranscher och grupper av leverantörer förutom leverantörer till elteknisk industri.

Ökat utnyttjande är viktigt då kostnader för outnyttjat kapital är höga. Lönsamheten ökar vid stigande utnyttjandegrad och som följd därav ökar efterfrågan på kapitalutrustning.

Order- ingång	Säsongsad X13	Sverige	Ökat	Oförändrat	Minskat	Netto	Export	Ökat	Oförändrat	Minskat	Netto
	Bransch	Andel av försäljning					Andel av försäljning				
	Metallvaruindustri										
aug-20			30	50	20	10		36	53	11	25
nov-20		48%	25	65	10	15	52%	36	52	12	24
	varav metallbearbetning										
aug-20			38	46	16	22		30	0	23	7
nov-20		76%	44	42	14	30	24%	41	47	11	30
	Maskinindustri										
aug-20			30	52	18	12		43	33	24	19
nov-20		16%	31	57	12	19	84%	44	46	10	34
	Leverantörer maskinindustri										
aug-20			31	36	33	-2		46	14	40	6
nov-20		40%	40	38	22	18	60%	64	16	20	44
	Leverantörer elektroindustri										
aug-20			13	36	51	-38		18	23	59	-41
nov-20		59%	20	35	45	-25	41%	38	26	36	2
	Instrumentindustri										
aug-20			21	66	13	8		92	3	5	87
nov-20		4%	56	24	20	36	96%	92	-7	15	77
	Transportmedel										
aug-20			54	25	21	33		21	77	2	19
nov-20		14%	39	35	26	13	86%	44	12	44	0
	Leverantörer fordonsindustri										
aug-20			70	23	7	63		43	45	12	31
nov-20		37%	64	32	4	60	63%	62	36	2	60
	Lev. till bygg o anläggning										
aug-20			16	61	23	-7		57	28	15	42
nov-20		37%	8	79	31	-5	63%	52	39	9	43
	Teknikföretag totalt										
aug-20	Teknikföretag leverantörer totalt		40	39	21	19		31	60	9	22
nov-20		18%	33	44	23	10	82%	43	27	30	13
aug-20	0-74 anställda		43	36	21	22		48	33	19	29
nov-20		39%	38	50	12	26	61%	65	25	10	55
aug-20	75-150 anställda		33	42	25	8		26	41	33	-7
nov-20		55%	34	50	16	18	45%	30	40	30	0
aug-20	151-500 anställda		36	35	29	7		32	40	28	4
nov-20		45%	35	47	18	17	55%	36	52	12	24
aug-20	501- anställda		38	38	24	14		46	33	21	25
nov-20		36%	22	61	17	5	64%	35	46	19	16

Andel företag procentenheter	Brist		Brist		Fullt	
	Yrkesarbetare		Tekniker Ingenjörer		kapacitetsutnyttjande	
	aug-20	nov-20	aug-20	nov-20	aug-20	nov-20
Metallvaruindustri	11	22	12	15	31	37
Maskinindustri	10	17	14	18	31	37
Lev. Maskinindustri	10	24	15	11	25	36
Elmaskiner	8	8	21	13	38	52
Lev. Elektroindustri	8	14	12	25	35	32
Instrumentindustri	6	18	25	32	47	50
Transportmedel	10	14	15	12	35	48
Lev. Fordonsindustri	7	23	12	11	24	40
Teknikföretag tot.	10	17	15	17	36	46

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, Utges i mars, juni, september och december

Mats Kinnwall, Chefekonom 08-782 08 46, mats.kinnwall@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, Ekonom 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

Teknikföretagen